

Egna brunnar bör kollas – särskilt vid kusten

Kopierad från Sörmlands Nyheter fredag 26/5

I KUSTNÄRA SAMHÄLLEN, SOM I ÖSTRA SÖRMLAND, FINNS RISK ATT BRUNNAR SINAR ELLER TAR IN SALTVATTEN UNDER TORRPERIODER. SÅ HÄR FÖREBYGGER DU PROBLEM.

I kustnära samhällen, som i Östra Sörmland, finns risk att brunnar sinar eller tar in saltvatten under torrperioder. Så här förebygger du problem.

– De sa till oss att ”ni får vänta på att grundvattennivån höjs”, men det är ju som att säga att vi aldrig mer får vatten, säger Victor Soldéus från föreningen Bergatrollen.

Den gamla byggnaden, som tidigare var magasin åt textilindustrin i området, har egen brunn. Men tekniska kontoret konstaterade att brunnen är helt tom på vatten just nu.

– Det är draget kommunalt vatten till de nya bostäderna i området, men inte hit. Det är som om kommunen vill bli av med oss som hyresgäster, säger Victor.

Men så är inte alls fallet, enligt förvaltaren Joakim Dahlqvist.

– Nej, i så fall skulle vi inte ha förlängt hyresavtalet till 2019. Men vi är maktlösa och kan inte göra mer just nu för att rädda situationen. Hyr man med egen brunn så är det de förutsättningarna. Vi har till och med testat att fylla brunnen för att se om vattnet stannade kvar, men det rann ut direkt.

Föreningen har ett hyreskontrakt som löper på tre år. Vatten från egen brunn ingår, däremot ligger el och uppvärmning separat. Snittkostnaden har legat på 10 000 kronor i månaden, men senaste månaden har hyran reducerats, eftersom det varken finns vatten att dricka, tvätta sig eller diska. En viss hyreskorrigerering kommer att fortsätta.

Men att dra in kommunalt vatten eller borra en djupare brunn är inte aktuellt, enligt Joakim Dahlqvist.

– Det skulle kosta 600 000 bara att dra in vatten, så tillkommer avlopp på det.

Vattenbristen har påverkat hela verksamheten i byggnaden.

De söndagsluncher som pågått sedan ett par års tid måste nu ställas in. Och för samtliga föreningar som använder huset blir det stor påverkan, när allt vatten måste bäras dit för hand.

En tillfällig vattentank har de också fått nej på.

– Man kan inte vara helt säker på att vagnen får stå i fred. Den kanske vandaliseras eller så kan vi inte garantera vattenkvaliteten. Dessutom måste vattenvagnarna kunna ställas ut med kort varsel i andra delar av kommunen när det blir tillfälliga läckor, säger Joakim Dahlqvist.

Föreningen Bergatrollens vice ordförande, Sam Mattsson, tycker att det känns som ett skämt att föreningen ska behöva vänta på att grundvattennivån höjs.

– Om kommunen bedriver en seriös uthyrningsverksamhet så måste de ha en långsiktig plan för hur vattnet ska fungera. Ny brunn eller kommunalt vatten. De sparar ju inte pengar genom att låta byggnaden förfalla. Och vi vet att verksamheten är uppskattad och viktig, vi når unga som inte kommunen själv når. Det är en viktig plats rent socialt.

– Man bör vara extra observant eftersom kustområden är en känslig miljö för torrperioder. Det är tunna jordlager som har en liten förmåga att magasinera vatten, säger grundvattengeologen Bo Thunholm på Sveriges geologiska undersökning.

Eftersom det råder låga eller mycket låga grundvattennivåer över hela landet bör de flesta vara försiktiga med sin konsumtion. Personer med egna brunnar rekommenderas se över reservkapaciteten.

Grunda, grävda brunnar som sinar under sommaren brukar fyllas på under hösten. Men djupa, bergborrade brunnar vid kusten som börjar ta in saltvatten ger ett vatten som är odrickbart men som också kan ställa till skada på ledningar och annat, säger Bo Thunholm.

– När man känner det på smaken är det för sent. Det man kan göra är att mäta kloridhalten en till två gånger i månaden för att se om salthalten sakta höjs.

Både grundvattennivån och konsumtionen har påverkat en brunn som tar in saltvatten.

– Om man har en gammal brunn och aldrig någonsin haft problem och inga nya brunnar är grävda i området, då finns sannolikt ingen större anledning till oro, säger Bo Thunholm, som samtidigt understryker att den egna konsumtionen även påverkar andra i området.

Har man fått nya grannar med en ny brunn som det tas mycket vatten ur så påverkar det alla brunnar i närheten.

– Men kommunerna brukar ha bra koll i sina tillståndsärenden, säger Bo Thunholm.

vara extra observant eftersom kustområden är en känslig miljö för torrperioder. Det är tunna jordlager som har en liten förmåga att magasinera vatten, säger grundvattengeologen Bo Thunholm på Sveriges geologiska undersökning.

Eftersom det råder låga eller mycket låga grundvattennivåer över hela landet bör de flesta vara försiktiga med sin konsumtion. Personer med egna brunnar rekommenderas se över reservkapaciteten.

Grunda, grävda brunnar som sinar under sommaren brukar fyllas på under hösten. Men djupa, bergborrade brunnar vid kusten som börjar ta in saltvatten ger ett vatten som är odrickbart men som också kan ställa till skada på ledningar och annat, säger Bo Thunholm.

– När man känner det på smaken är det för sent. Det man kan göra är att mäta kloridhalten en till två gånger i månaden för att se om salthalten sakta höjs.

konsumtionen har påverkat en brunn som tar in saltvatten.

– Om man har en gammal brunn och aldrig någonsin haft problem och inga nya brunnar är grävda i området, då finns sannolikt ingen större anledning till oro, säger Bo Thunholm, som samtidigt understryker att den egna konsumtionen även påverkar andra i området.

nya grannar med en ny brunn som det tas mycket vatten ur så påverkar det alla brunnar i närheten.

– Men kommunerna brukar ha bra koll i sina tillståndsärenden, säger Bo Thunholm.

Annika Hedberg annika.hedberg@sn.se

0155-767 46

Vattenkonsumtion

Örebro, Öland och Gotland har fått ner vattenkonsumtionen betydligt efter omfattande informationskampanjer.

Främst är det bevattning som kräver stora mängder vatten.

I snitt gör varje person av med 200 liter vatten per dag. Mest går till personlig hygien.